İSHÂK BİN İBRÂHİM KARRÂB

Hadîs, târih ve fıkıh âlimi. Künyesi Ebû Ya'kûb olup ismi İshâk bin İbrâhim bin Muhammed bin Abdurrahmân'dır. Doğum yeri olan Serahs'e nisbetle Serahsî, daha sonra Herat'a göçtüğü için Hirevî denildi. Karrâb lakabı ile meşhûr oldu. 352 (m. 963) yılında doğdu. Yetmişyedi yaşında iken 429 (m. 1038) yılında vefât etti.

İlim öğrenmeye ilk önce aile çevresinden başlayan Karrâb'ın binyüzden fazla hocası vardı. Bunlardan biri de, anne tarafından dedesi Muhammed bin Ömer bin Hafsûye idi. İlim öğrendiği hocaları arasında; Abbâs bin Fadl Nadrevî, Ebü'l-Fadl Muhammed bin Abdullah Seyyârî, Abdullah bin Ahmed bin Hammûye, Fakîh Zâhir bin Ahmed, Ahmed bin Abdullah bin Nâîmi, Halîl bin Ahmed Siczî, Ebü'l-Hüseyn Muhammed bin Ahmed, Hüseyn bin Ahmed Mensûr Muhammed bin Abdullah Bezzâz ve daha birçok âlim vardı. Yıllarca, gece-gündüz demeden ilim öğrenmek için uğraştı. Bir hadîs-i şerîf bileni aradı. Rivâyet edenlerin, güvenilir olup olmadığını araştırdı. Güvenmediği, i'timâd etmediği râvînin rivâyetini, hiç duyulmamış veya çok meşhûr olsa da almadı. Allahü teâlânın dininin, Resûlullahın (aleyhisselâm) bildirdiği gibi bozulmadan, değiştirilmeden, sonraki nesillere aktarılmasına gayret etti. Yüzbin hadîs-i şerîfi râvîleriyle birlikte ezberledi. Ravilerin hayatlarını kitabında bildirerek, Resûlullahdan (aleyhisselâm) kendi vefâtına kadar İslâm âlimlerinin târihini yazmış oldu. Dünyâya ehemmiyet vermez, elindekileri fakirlere dağıtırdı. Vaktini, ilim öğrenmek, öğretmek ve Rabbine ibâdetle geçirirdi. İnsanlara dinlerini doğru olarak öğretmeye gayret ederdi.

Şeyh-ül-İslâm Abdullah-Hirevî Ensârî, Ebü'l-Fadl Ahmed bin Ebî Âsım Saydalânî, Hüseyn bin Muhammed bin Mett ve daha birçok âlim kendisinden ilim öğrenip hadîs-i şerîf rivâyet etti. Talebeleri de hocaları gibi ilim öğrenmeye ve öğretmeye gayret ettiler. Hep Allahü teâlânın rızâsı için çalıştılar. Bilhassa Abdullah-ı Ensârî hazretleri, hadîs râvîlerinin tenkidini (güvenilir veya güvenilir olmadığının tesbitini) yaparken hocasını delîl getirirdi. İnsanlara doğru yolu, Allahü teâlânın dînini öğretmeye gayret eden bu mübârek insanlar da birçok talebeler yetiştirip, kitaplar yazdılar. Bu husûsta talebelerine örnek olan Ebû Ya'kûb Karrâb da, birbirinden kıymetli eserler yazdı. Bunlardan "Târih-i Sünen"de; Resûlullah (aleyhisselâm) zamanından kendi vefât târihi olan 429 (m. 1038) yılına kadar, İslâmiyete hizmet etmekle şereflenmiş olan, âlimlerin, vefâtlarına göre hayatlarını yazdı, ilim ehlinin üstünlüklerini dile getirdi. Ayrıca "Kitâb-ü nesîm-i mühec", "Kitâb-ül-üns ve sehive" ve "Kitâb-üş-şemâil-il-ubbâd" adlı eserler de onun yazdığı kitaplar arasındaydı. Bunlardan başka daha birçok kitabı vardı.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tezkiret-ül-huffâz cild-3, sh. 1100

2) Tabakât-üş-Şâfiiyye cild-4, sh. 264

3) Şezerât-üz-zeheb cild-3, sh. 244

4) Mu'cem-ül-müellifîn cild-2, sh. 228